

Hankkeen nimi Alueellisen lomituspalvelutoiminnan kehittämishanke, Aloke-hanke		Hankkeen numero 4826	
Hankkeen diaarinumero 4365/3514-2001			
Hankkeen toteuttaja Limingan kunta		Yhteyshenkilö Sirpa Ojala (projektipäällikkö)	
Lähiosoite Kauppakatu 4		Puhelin 050- 3631 339	Fax 08-5203612
Postinumero 91900	Postitoimipaikka Liminka	Sähköposti sirpa.ojala@liminka.fi	

Hankkeen toteutusaika	14.1.2003-19.06.2005
-----------------------	----------------------

Ohjelma	
Alma	X
Tavoite 1	

1. HANKKEEN HENKILÖT (hankkeessa mukana olleet)

Nimi	Tehtävänimike ja vastuualue
Sirpa Ojala / Limingan kunta	projektipäällikkö, osall. eri työryhmiin, ohjausryhmän jäsen, työ- toimintaosuuden vetäjä.
Silja Kauppi kevät 2003 saakka / Anni Häikiö syksystä 2003 lähtien /Raahen aiku	maatalousaineiden opettaja, asiantuntija ja lomitussmallin kehittämis- työryhmän asiantuntija
Jarmo Lehtonen /Ajatuskynä Oy	tutkija, asiantuntija ja työryhmän vetäjä palkitsemistyöryhmässä ja ammattillisuuden kehittäminen
Sinikka Vehkalahti / Limingan kunta	hankkeen johtaja/ vastuuhenkilö, 14.1.2003- 10.8.2003, Limingan kunta, hallintojohtaja
Hannu Haapala / Limingan kunta	hankkeen johtaja/ vastuuhenkilö, 11.08.2003 - 30.06.2005, Limin- gan kunta, vt. hallintojohtaja
Terttu Suvitie / Limingan kunta	kirjanpitolovastaava, Limingan kunta, talousjohtaja
Markku Kippola / Tentrion Oy	asiatuntija / ryhmätekstiviestipalvelun kehittäjä
Maari Ryttilä / Oulun kuntokeskus	lomittajien työ- mittaukset

2. HANKKEEN OHJAUSRYHMÄ

Puheenjohtaja sihteeri ja jäsenet	Organisaatio
Juhani Koskela, puheenjohtaja	Limingan kunnanvaltuutettu, eläkkeellä oleva maatalousyrittäjä
Sirpa Ojala, sihteeri	Aloke- hankkeen projektipäällikkö
Terttu Ylilauri tai Tiina Lämsä, jäsen Tauno Jouhtinmäki, jäsen	Pohjois-Pohjanmaan Te-keskus, maaseutuosaston edustaja Mela / apulaisjohtaja/ lomatoimi
Veikko Kallio, jäsen	Oamk / työohjelmakordinaattori tammikuu 2004 loppuun saakka
Anni Häikiö, jäsen	Raahen aikuiskoulutuskeskus/ maaseutu tiimi
Kaarlo Sutela, jäsen	maatalousyrittäjä / Lumijoki
Pekka Pellikka, jäsen	maatalouslomittaja / Limingan kunta
Sinikka Vehkalahti, jäsen	hallintojohtaja / Limingan kunta / jäsen 14.1.2003-30.6.2003
Hannu Haapala, jäsen	vt.hallintojohtaja / Limingan kunta / Vehkalahtien sijainen alkaen, 11.8.2003-

Terttu Suvitie, jäsen	talousjohtaja / Limingan kunta
Seija Virkkala, jäsen	vt.lomitusjohtaja / Limingan kunta

3. HANKKEEN YHTEISTYÖTAHOT

Oulun kuntokeskus / Maari Ryttilä; henkilöstön voimavarakysely, toimintakykytestaukset alku- ja loppumittaukset Rokuan kuntokeskus; tyky-päivät
Raahen aikuiskoulutuskeskus / maaseututiimi / Silja Kauppi / Anni Häikiö; lomitusmallin kehittäminen, henkilökohtaiset opintosuunnitelmat
Ajatuskynä Oy / Jarmo Lehtonen; palkitsemisjärjestelmän kehittäminen ja ammatillisen osaamisen kehittäminen
Maasyke ry / Samuli Junttila; varalomitusjärjestelmän kartoittaminen. Lakeuden työosuuskunta / tiedusteltu mahdollisia varalomittajia. Limmingan työvoimatoimisto / tiedusteltu mahdollisia varalomittajia. Alueen MTK:t, Temmes, Ala-Temmes, Oulunseutu, Liminka, Lumijoki, Tyrnävä, Hailuoto; yksit.rahoitusosuus. Osuuspankit; Oulu, Tyrnävä, Hailuoto, Liminka; yksit.rahoitusosuus. Kylmäsen liikenne, Tyrnävä; matkat Rokualle (tyky-päivät) Kuopion aluetyöterveyslaitos, tyky-työryhmän tutustuminen maataloussuojaimiin sekä koulutus altisteista. Tentrio Oy / Markku Kippola; ryhmätekstiviestipalvelun kokeilu. Limmingan terveyskeskus / työterveyshuolto; tyhy-työryhmän tutustuminen Designpolis & Mainosmahti, Osmo Rantapelkonen; aloke-logon suunnittelu Kahvila Kontti, Lea Lehtonen; kahvileivät Limmingan kunta, ravitsemuspalvelut; kahvitarjoilu

4. SAAVUTETUT TAVOITTEET SUHTEESSA HANKESUUNNITELMAAN

(Toteumatiedot tukipäätöksessä vahvistetuista indikaattoreista esitetään internetissä olevilla toimenpidekohtaisilla kehittämishankehakemuksen (Liro 306) liitelomakkeilla) (Muut lisäselvitykset erillisillä liitteillä)

<p>Päätaavoitteena oli kehittää uusi maatalousyrittäjien lomituspalvelun toimintamalli.</p> <p>Hankkeessa on kehitetty uusi lomituspalvelun toimintamalli (lomitussolumalli = loso), joka mahdollistaa tiimimäisen toiminnan työn organisoimisessa ja johtamisessa. Malli takaa tutut ja ammattitaitoiset lomittajat (lomitusryhmä=lory) lomaan oikeutetuille yrittäjille. Kyseisen järjestelmän tarkoituksena on mm. ennaltaehkäistä yrittäjien taloudellisia riskejä luotettavien lomittajien avulla, jotka on perehdytetty ja opastettu syvällisesti ko. maatalousyrittäjien toimintoihin ja kojeisiin. Loson lomittajan sairastuessa loryn muut lomittajat kykenevät paremmin toimimaan äkillisissä tilanteissa. Johtavan lomittajan vastuualue tarkentuu ja yhteistyö yrittäjien sekä lomitushenkilöstön välillä syvenee. Lomitussolumallia on testattu kahdessa pilotissa puolen vuoden ajan ja kehitetty toiminnan seurannan mittareita. Maatalousyrittäjiin kohdistuvan lomituspalvelun tasa-arvoisuutta on täsmennetty yksikön uusilla toimintasäännöillä. Perustetut lomituslomat ovat myös tehneet omat toiminnan periaatteet.</p>
<p>Tavoitteena oli myös kehittää varalomitussuunnitelma koko yksikön toiminta-alueelle helpottamaan palvelujen saatavuutta etenkin äkillisissä tarpeissa. Kyseinen tavoite saavutettiin osittain.</p> <p>Hankkeen loputtua kahdelle lomitusyksikön ulkopuoliselle henkilölle on tehty henkilökohtaiset opintosuunnitelmat. Heitä lomitusyksikkö on työllistänyt tuntityöntekijöinä. Yksi sikatalousyrittäjä laajensi toimintaansa myös lomituspalveluihin.</p>
<p>Kolmas tavoite oli tyky-toiminnan jalkauttaminen Limingan lomitusyksikköön. Hankkeen puitteissa on testattu lomittajien työ- ja toimintakykyä alkumittausten ja kahden vuoden seurantamittausten avulla (kevät 2005) kts.liite 1a ja 1b.Tyky-toiminnan viitekehuksesta ja toiminnan periaatteista on keskusteltu lomittajien, lomitusloman ja osaa yrittäjien kanssa. Yksikköön on perustettu tyhy-työryhmä, joka on tutustunut yhteistyötahoihin mm. työterveysluotoon ja Kuopion aluetyöterveyslaitokseen.</p>
<p>Jatkuvan ammatillisen oppimisen mallin kehittämisen perustana on ammatillisen osaamisen ulottuvuuksien kartoittaminen, osaamisen itsearviointi ja osaamisen kuvan muodostaminen. Näiden perusteella määriteltiin lomitusyksikön koulutustarpeet. Hankkeen ulkopuolelle jää yksikön osaamisvastuun määrittely eri lomitusryhmillä.</p>
<p>Toimintajärjestelmän kehittämisen rinnalla tavoitteena oli kehittää myös palkitsemisjärjestelmää. Kannusteisuuden järjestelmäksi valittiin sisäinen ja ulkoinen palkitseminen. Perinteisen työmallin kannalta olisi ollut perusteltua kehittää yksilön palkitsemista, mutta uuden mallin mukaisesti painopiste on ryhmäperusteisessa palkitsemisessä ja tätä kehitettiin aloke-hankkeessa. Palkitsemistyöryhmä sopi toimintatavat ja kartoitti kehittämiskohteet yhdessä lomittajien ja osaa yrittäjien kanssa. Palkitsemisen toimivuutta kokeiltiin pilottiryhmissä. Kokeilun perusteella tehtiin koko yksikköön työn uudet palkitsemisen kriteerit, joiden perustana on yksikön johdon ja henkilöstön välillä tehty kehittämissuunnitelma.</p>

5. KESKEINEN TOIMINTA HANKKEEN TOTEUTUSAIKANA (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

1) Lomituspalvelumallin kehittäminen:

* Kehittämistyöryhmä suunnitteli lomituspalvelutoimintaa ja pohti toimintaan liittyvät eri osapuolten hyödyt ja mahdolliset riskitekijät.

* Uuden lomituspalvelumallin info- ja keskustelutilaisuudet toteutettiin; Liminka-Lumijoki maatalousyrittäjille, Hailuodon ja Tyrnävä-Kempele-Oulunsalo alueen yrittäjille. Infotilaisuuksia on pidetty myös MTK/Lumijoen ja MTK/ Limingan vuosikokouksissa. Pilottiryhmien (lomituslomat= loso 2 kpl) koulutustilaisuudet yrittäjille ja lomittajille (2 x 4 h) sekä erikseen lomittajille (lomitusryhmät = lory 4 x 3 h). Koulutustilaisuuksissa käytiin läpi ja hyväksyttiin suunniteltujen mittareiden käyttö sekä losojen toimintaperiaatteet arjen toiminnassa.

* Kokeillun toimintamallin sekä toiminnan laadullisen palautteen arviointi ja jatkoehdotelmien tekeminen

* Paikallisyksikön toimintaperiaatteiden tekeminen yhdessä yrittäjien kanssa.

Yksikön toimintaperiaatteita ja - sääntöjä on pohdittu lomittajien, yrittäjien ja hallinnon yhteistyöfoorumeissa.

* Kahden pilottiryhmän avulla testattiin loso / lory toiminnan toimivuutta ja kehittämistarpeita.

2) Tyky

Koulutus; mitä työhyvinvoinnilla tarkoitetaan ja miten siihen vaikutetaan tyky-toiminnalla lomitusyksikössämme. Tyky- toiminnasta vastaava työryhmä on perustettu. Ko. työryhmä on tutustunut Kuopion aluetyöterveyslaitoksen maatalouden keskusyksikön suojainnäyttelyyn ja saanut uutta tietoa lomituksen työsuojelusta. Työryhmä on tutustunut myös lisälmen lomitusloman tykytyö-hankkeeseen. Tyky-step-havaintomatriisin avulla on analysoitu lomitusloman tyky-toiminnan tasoa, jonka pohjalta työryhmä suunnittelee lomitusloman tyky-toimintaa.Kts.liite

3) Lomitusloman ammattitaitojen matriisin tekeminen alkoi työn runkokuvauksella, jonka jälkeen lomittajat arvioivat oman osaamisen tasoa asteikolla 5 täydellinen osaaminen -1 en hallitse, en tarvitse. Näin saatiin kuvaus Limingan lomitusloman sekä mahdollisten loryjen ammatillisesta osaamisesta. Tämän avulla voidaan jatkossa miettiä sekä yksittäisen työntekijän että loryjen osaamisen kehittämistarvetta.

4) Palkitsemistyöryhmä on sopi toimintaraamit ja kartoitti kehittämiskohteet yhdessä lomittajien ja osaa yrittäjien kanssa. Palkitsemistyöryhmä suunnitteli uuden kannustavan palkitsemisjärjestelmän, jossa olennaisena osana ovat ulkoinen ja sisäinen palkitsevuus. Palkitseminen kytkeytyy yhteen yksikön johdon ja henkilöstön välillä tehtyyn kehittämissitoumukseen. Palkitsemiseen liittyen on käyty neuvotteluja eri tahojen kanssa; lomittajat, työnantaja, lomittajien ammattiyhdis-tyksen puheenjohtaja, Mela, kunnan pääluottamusmiehet.(neuvottelut vaikuttavat lopputulokseen, eivät ole kuitenkaan hankekuluja aiheuttavia muut kuin Melan kanssa asioiminen)

5) Hankkeessa arvioitiin ryhmätiedustelupalvelun toimivuutta ja kehittämisvaatimuksia sekä julkaistiin artikkeli. Kts. liite 2.

JULKISUUS

* Projektipäällikkö esittelyt hanketta;

1. Mikkelin alueen lomasihiteerille ja johtaville lomittajille Mikkelissä 6-7.3.2003,
2. Pihtiputaan alueen kuntien edustajille Limingassa 22.1.2003.
3. MTK Etelä- Karjalan edustajille (2 henkilöä) Limingassa 2.6.2003.
4. Make-hankkeen osallistujille (kohdistettu lomatoimen hallinto henkilöstölle) Limingassa 25.10.2004
5. Anjalankosken Yksissä tuumin-hankkeen projektipäällikkö Reija Laville Limingassa.
6. Anjalankoskella 15.4.2005 Yksissä tuumin hankkeen lomittajille ja lomitushallinnolle.
7. Kuntatyö kunnossa Pohjois-Pohjanmaan työhyvinvointiseminaarissa Oulussa 7.6.2005.

* Tiedustelut hankkeesta puhelimitse

1. Vesannon maataloustuottajien edustaja
2. Reisjärven lomasihiteeri
3. MTK Etelä-Karjalan edustaja
4. Anjalankosken lomasihiteeri.
5. Vehmaan paikallisyksikön johtaja Pirjo Korpi

* Radio-ohjelmat

1. Yle:n toimittaja Leena Rimpeläinen teki radioon ajankohtaisohjelman lomituspalvelutoiminnan kehittämisestä tiistaina 24.8.2004. Haastateltavina olivat maatalousyrittäjä Urpo Heikkinen Kempleestä, lomittaja Jari Huotari Tyrnävältä, lomitustoiminnan johtaja Seija Virkkala ja projektipäällikkö Sirpa Ojala. Hanketta esiteltiin yle:n 1 kanavalla 26.8.2003 keskipäivän peilissä klo 12:00 sekä " tänään iltapäivällä" ohjelmassa klo 14:00.

* Lehdistötiedotteet

1. Maatalouslomittaja-lehti helmik. 2005
2. Rantalakeus-lehti maalisk.2005, syysk.2005, marrask. 2003, toukok.2003, huhtik. 2003.
3. Maito ja Me-lehti tammik.2005 (ryhmäviestijärjestelmästä)
4. Maatalouslomittaja-lehti huhtik. 2005 (ryhmäviestijärjestelmästä)
5. Maaseuduntulevaisuus-lehti kesä 2005

* Tiedottaminen extra- tai intranetissä

1. Valtakunnallinen Make-hanke kohdistuu lomitustoiminnan hallinnon henkilöstölle. Alope-hankkeessa tuotettua materiaalia on laitettu jakoon Laariin aloke-kansioon (Make-hankkeen intranettiin)
2. Yhteistyökumppaneille ja rahoittajille on informoitu hankkeesta sähköpostitse tai kirjeitse puolen vuoden välein.

6. SAAVUTETUT TULOKSET JA VAIKUTUKSET HANKKEEN AIKANA

(Loppuarvio hankkeen ympäristövaikutuksista ja sosiaalisista vaikutuksista esitettävä internetissä olevalla kehittämissuunnitelman (Lnro 306) liitelomakkeella) (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

7. OHJAUSRYHMÄN ARVIO HANKKEEN TOTEUTUKSESTA JA TULOISTA (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

Hankkeen taloudellinen resurssivaraus oli 205 469,80 euroa. Hankkeen loputtua kokonaiskustannukset olivat 149 497,61 euroa, joten ylijäämä oli 55 972,19 euroa. Ylijäämä selittyy osittain palvelujen kilpailuttamisella, projektipäällikön palkattomilla virkavapauksilla, kehittämistyöryhmän asiantuntijan sovittujen tehtävien toteutumattomuudella ja maatalousyrittäjien vähäisellä osallistumisella toimintaperiaatepäiviin.

Liitteessä 3 on esitetty ohjausryhmäläisten mielipide (keskiarvoisesti) hankkeen onnistumisesta. Yhteenvedona voidaan todeta, että hanke toteutui hyvin. Valkunnallisesti lomitustyön organisointi vaatii muutoksia, aloke-hanke oli hyvä alku tälle muutokselle. Projektissa saavutettiin tuloksia, joita voi viedä jo nyt käytäntöön.

8. HANKKEEN SYNNYTTÄMÄT JATKOTOIMENPITEET (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

Limingan lomitussyksikön lomituspalvelut toteutetaan lomitussolumallin mukaan viimeistään vuoteen 2007 mennessä.

Limingan lomitussyksikössä otetaan käyttöön tuloksellisuuden palkitsemiseksi tulospalkkio, joka perustuu työntekijöiden ja työnantajan yhteiseen kehittämissopimukseen.

Lomittajien työkuva laajentamista ja maaseudun yritystoiminnan kehittämistä on pohdittu yksikön lomitajien kanssa. "Kyläapu- hanketta" pohdittiin aloke-hankkeen jatkoajalle, mutta lomittajien innostus toistaiseksi oli vähäistä.

9. HANKKEEN AIKANA TUOTETTU MATERIAALI (esim. julkaisut, esitteet) (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

Aloke-hankkeen logo

10. ESIIN TULLEET ONGELMAT HANKKEEN TOTEUTTAMISESSA (lisäselvitykset erillisellä liitteellä)

<p>* hankkeeseen sopivien asiantuntijoiden / työryhmien vetäjien valinta/ löytyminen</p> <p>* yrittäjien aktivoituminen heitä koskevaan toimintaan</p> <p>* lomittajille oman työn kehittäminen uutta ja ennen kokematon</p> <p>* Pilottiryhmien muodostaminen maantieteellisin perustein. Yrittäjien osallistuminen pilotteihin on vapaaehtoista, joten osa yrittäjistä ei halunnut osallistua. Tämän seurauksesta pilottiryhmien lomitusalue laajeni. Liminka-Lumijoki alueen yrittäjiä kutsuttiin keskustelutilaisuuteen 110 yrittäjää, joista mukana oli 9 yrittäjää. Hailuodossa kutsuja lähetettiin 30 yrittäjälle ja ilmoittautuneita oli 7, Tyrnävän tilaisuuteen osallistui 27 yrittäjää 118:sta. Lomitusyksikön toimintaperiaatepäiville osallistui 250 yrittäjästä 20.</p> <p>*hallintohenkilöstön lisääntynyttä työosuutta ei ole osattu huomioida tapeeksi hyvin projektin suunnittelussa.</p>
---

11. HANKKEEN TOTEUTUNEET KUSTANNUKSET HANKKEEN AIKANA

Kustannuslaji	Markkaa	Euroa
Palkka ja sivukulut		81 033,51
Ostopalvelut, palkkiot ja niiden sivukulut		45 966,04
Matkakulut		14 749,07
Muut kustannukset, vuokrat		2 141,00
Muut kustannukset, toimistokulut		1 654,72
Muut kulut		5 942,55
Bruttomenot yhteensä		151 486,89
Tulot (vähennetään)		1989,28
Nettomenot yhteensä		149 497,61

12. HANKKEEN AIKANA TOTEUTUNUT RAHOITUS YHTEENSÄ

Rahoittajan nimi	EU	Valtio	Kunnat	Yksityinen	Muu rahoitus	Oma rahoitus	Yhteensä
v. 2003	16902,85	32807,84	6632,15	6271,44	+100 (tulot)		62714,28
v. 2004	17421,52	34198,48	6451,76	6452,44			64524,20
v. 2005	6 547,07	12 851,90	2 424,60	2 424,84			24 248,41

Paikka ja aika	Allekirjoitus ja nimen selvennys
Liminka 16.06.2005	 vs. hallintojohtaja Hannu Haapala

LIITTEET 3 kpl